

ORATORYJA (6) *sb f*

-ri- (4), -ry- (2).

Oba o jasne; -a- (5), -ã- (1); -a- : -ã- *Mącz* (1:1).

sg *G* oratoryj(e)j (3). $\diamond$ *A* oratoryją (1). $\diamond$ *pl N* oratoryj(e) [zapis: -é] (1). $\diamond$ *A* oratoryj(e) (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII w.

Sztuka pięknego mówienia, krasomówstwo, wymowa; eloquentia Mącz [oratoria – nauka wymowności albo sprawowania rzeczy *Mącz* 270a; kraso-mowstwo, kraso-mowska nauka – oratoria *Cn*] (6) : Orator nye sam dla siebie ma nie oratoriey vczyć/ ále dla inlfych ludzi/ przyyacyoł/ y łamey wobec oyczyzny *GliczKsiąż* K5; Boże day áby wżem przełożonym takie przypominánia winfzowne bywały/ á czuć nie w nich chćieli/ opuściwřzy wřzytki orátorye pochlebne/ ktore więcey iádu niż miodu przynofzã. *BielKron* 403v; Daleko więcéy należy Królowi [...] ná to pieczę mieć, áby owe zbytnie Orátorie vřtály, y owe zaloty niepotrzebne odćięte były *SarnStat* 46; [co zápotrzebá Orátoryiey? gdzie trzemi słowy moze powiedźieć po prořtu *PostępekPrCzart* 64v].

Zwrot: »czytać oratoryją« (1): [w *Rzymie*] czytájąc Orátoria/ [*Kwintylijanus*] był doktorem v Włochow wdzięcznym/ ktory de institutione oratoria ósmioro kfiąg řpifał/ y w řpráwách řádownych niemále kfięgi wydał. *BielKron* 280.

Szereg: »oratoryja a wymowa« (2): *A* facundia. Przes wymowę/ álbo/ Dla oratoryey á wymowy. *Mącz* 1a, 36d.

Synonimy: elokwencyja, krasomowstwo, wdzięcznomowność, wymowa, wymowność.